Druhy právnických profesí

Švédsko

Na této stránce naleznete přehled právnických povolání ve Švédsku. Státní zástupci Soudci Advokáti Notáři Ostatní právnická povolání

Právnická povolání – úvod

Státní zástupci

Organizace

Činnosti státního zastupitelství zastávají státní zastupitelství (*Åklagarmyndigheten*) a dále také Úřad pro potírání hospodářské kriminality (*Ekobrottsmyndigheten*). Oba tyto úřady jsou přímo odpovědné vládě (ministerstvu spravedlnosti). V čele státního zastupitelství stojí nejvyšší státní zástupce (*riksåklagare*) a v čele úřadu pro potírání hospodářské kriminality stojí jeho generální ředitel (*generaldirektör*). **Nejvyšší státní zástupce** je nejvýše postaveným státním zástupcem v zemi, je pod dohledem vlády zodpovědný za veřejnou žalobu a zajišťuje činnost státního zastupitelství.

Nejvyšší státní zástupce odpovídá za rozvoj právního rámce, za aktivity u Nejvyššího soudu (*Högsta domstolen*) a za administrativní úkoly. Pod vedením nejvyššího státního zástupce jsou za jednotlivé oblasti v rámci státního zastupitelství odpovědní **vrchní státní zástupci** (*överåklagare*). Státní zástupci (*allmänna åklagare*) jsou jmenováni nejvyšším státním zástupcem a jsou organizováni podle okresů, ve kterých působí **okresní státní zástupci** (*kammaråklagare*). Někteří okresní státní zástupci se specializují na určitou právní oblast. Obecných okresních státních zastupitelství je 32. Dále existují tři mezinárodní a čtyři celostátní úřady státního zastupitelství, které se zabývají zvláštními druhy věcí. V čele okresního státního zastupitelství stojí **vedoucí státní zástupce** (*chefsåklagare*).

Všichni státní zástupci v rámci státního zastupitelství jsou při rozhodování zcela nezávislí, což znamená, že služebně nadřízený státní zástupce nemůže rozhodovat o tom, jaká rozhodnutí má přijmout podřízený státní zástupce ve věcech, za které odpovídá. Státní zástupci musí mít švédské občanství. Dále musí získat švédský diplom v oboru právo a dva roky působit jako soudní tajemník u okresního nebo krajského soudu. V některých případech lze za rovnocenné vzdělání považovat vzdělání získané v jiné severské zemi. Státní zástupci nejprve absolvují devítiměsíční období, kdy jsou jako **státní zástupci – čekatelé** zaškolováni v práci školiteli. Pak následuje souběžně s běžnou prací státního zástupce dvouletý vzdělávací program a po jeho absolvování mohou být jmenováni okresním státním zástupcem.

Ve Stockholmu, Göteborgu a Malmö sídlí **specializovaná centra pro rozvoj**, v jejichž čele stojí vrchní státní zástupce. Hlavním úkolem těchto center je rozvíjet metodiku a právní znalosti v různých oblastech trestního práva a shromažďovat znalosti v rámci dané sféry působnosti. Mezi jejich další povinnosti patří navazující právní činnost a dohled. To ilustruje skutečnost, že centra pro rozvoj se zabývají všemi odvoláními proti rozhodnutím státních zástupců.

Úloha a povinnosti

Státní zástupce má **tři hlavní povinnosti**:

vést vyšetřování trestných činů,

rozhodovat o zahájení soudního řízení,

vystupovat před soudem.

Státní zástupce vede vyšetřování v přípravném řízení týkajícím se trestných činů, které nejsou považovány za méně závažné, ohledně osob, jež jsou důvodně podezřelé ze spáchání trestného činu. Státní zástupce může vést vyšetřování v přípravném řízení i v jiných věcech, pokud k tomu jsou zvláštní důvody. Odpovědností státního zástupce, jakožto osoby, která vede přípravné řízení, je také zajistit, aby příslušné vyšetřování probíhalo řádným způsobem. U méně závažných trestných činů odpovídá za celé vyšetřování v přípravném řízení policie.

Pokud státní zástupce vede přípravné řízení, asistuje mu příslušný policejní orgán. Státní zástupce celé vyšetřování průběžně sleduje a vždy rozhoduje o tom, jaká opatření a rozhodnutí budou přijata. Po ukončení přípravného řízení státní zástupce rozhodne, zda bude podána obžaloba, či nikoli. Toto platí rovněž pro přípravné řízení, které provádí výlučně policie.

Další důležitou složkou práce státního zástupce je příprava případů a vystupování před soudem. Státní zástupce podává obžalobu a popisuje trestný čin, čímž vytváří rámec trestního řízení u soudu. Většina státních zástupců tráví u soudu alespoň jeden či dva dny v týdnu.

Nejvyšší státní zástupce je jako jediný státní zástupce oprávněn zahájit nebo vést řízení u Nejvyššího soudu. Může však pověřit svého náměstka nebo jiného státního zástupce, aby jej u Nejvyššího soudu zastupoval.

Právní databáze

Další informace o státních zástupcích jsou zveřejněny na internetových stránkách státního zastupitelství.

Soudci

Organizace

Stálí soudci (*ordinarie domare*) jsou jmenováni vládou po konzultaci s nezávislou veřejnou komisí (*Domarnämnden*). Soudce v zásadě nemůže být odvolán ze svého úřadu, vyjma případů uvedených ve zvláštním právním nástroji (*regeringsformen*).

Soudci musí mít švédské občanství. Uchazeči, kteří se chtějí stát stálými soudci, musí získat švédský diplom v oboru právo. V některých případech lze za rovnocenné vzdělání považovat vzdělání získané v jiné severské zemi. Většina stálých soudců pracuje jako soudce u okresního soudu (*tingsrätt*) nebo správního soudu (*förvaltningsrätt*), případně u odvolacího soudu (*hovrätt*) nebo odvolacího správního soudu (*kammarrätt*). Odvolací soudy a odvolací správní soudy řídí předseda (*president*), zatímco okresní soudy a správní soudy řídí *lagman*. Soudci Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu se nazývají **soudní radové** (*justitieråd*).

Mnozí z těch, kteří byli jmenováni soudci, prošli tradiční profesní dráhou pro soudce. To znamená, že dva roky působili jako **soudní tajemníci (*notarie*) u okresního** PDF (329 Kb) sv nebo správního soudu PDF (281 Kb) sv, a poté se ucházeli o místo pomocného soudce u odvolacího soudu či odvolacího správního soudu. Po nejméně roce stráveném u odvolacího soudu nebo odvolacího správního soudu musí **soudní čekatel** pracovat jako pomocný soudce u okresního soudu nebo správního soudu po dobu nejméně dvou let. Poté následuje nejméně rok práce pomocného soudního rady u odvolacího soudu (*hovrättsassessor*) nebo odvolacího správního soudu (*kammarrättsassessor*). Po úspěšném dokončení této přípravné praxe je soudní čekatel jmenován

pomocným soudním radou u odvolacího soudu nebo odvolacího správního soudu. Pomocní soudci a pomocní soudní radové jsou příkladem **nestálých soudců soudu**, kteří se mohou účastnit soudních řízení. U soudů pracuje rovněž řada **právníků připravujících usnesení (*beredningsjuristen*)** PDF (280 Kb) sv a **zpravodajů** PDF (281 Kb) sv.

Každý okresní soud, odvolací soud, správní soud a odvolací správní soud má určitý počet **laických soudců** (*nämndemän*). Laičtí soudci jsou jmenováni na funkční období čtyř let:

obecní radou obcí, které leží v soudním obvodu okresního soudu,

orgánem krajského správního úřadu správní jednotky *län*, která se nachází v soudním obvodu správního soudu nebo správního odvolacího soudu nebo odvolacího soudu.

Každý laický soudce má při rozhodování soudu jeden hlas.

Právní databáze

Více informací o profesionálních či laických soudcích lze nalézt na internetových stránkách švédské justice. Informace o profesionálních soudcích jsou rovněž k dispozici na internetových stránkách sdružení švédských soudců.

Organizace právnických povolání: právníci

Advokáti

Podle švédského práva mohou profesní titul „***advokat***“ používat pouze členové Švédské advokátní komory (*Sveriges Advokatsamfund*). Podmínky členství jsou:

bydliště ve Švédsku nebo v jiné zemi Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru nebo ve Švýcarsku,

vzdělání požadované pro funkci soudce: ve Švédsku titul „magistr práv“,

nejméně tři roky koncipientské praxe a aktivní výkon koncipientské praxe ke dni podání žádosti,

absolvování povinných školicích kurzů Švédské advokátní komory a složení advokátní zkoušky,

bezúhonnost a další vlastnosti nutné pro výkon advokacie.

Pro žadatele z jiných států EU a EHP a ze Švýcarska, kteří splňují kvalifikační požadavky k výkonu advokacie v zemích svého původu, platí zvláštní pravidla. O přijetí nových členů rozhoduje rada Švédské advokátní komory.

Švédská advokátní komora byla založena roku 1887 na základě soukromé iniciativy a získala oficiální status v roce 1948 s účinností stávajícího občanského soudního řádu. Komora má dnes něco přes 4 700 členů.

Advokátní komora se řídí ustanoveními občanského soudního řádu a svými vlastními stanovami, které schválila vláda. Komora byla vytvořena podle soukromého práva a má tyto cíle:

zachovávat vysoký etický a profesionální standard tohoto právnického povolání,

sledovat vývoj práva a snažit se zajistit, aby se při tvorbě práva využívalo zkušeností advokátní komory,

bránit obecné profesní zájmy svých členů a podporovat ještě výraznější jednotnost a shodu mezi svými členy.

Advokátní komora také plní určité veřejnoprávní funkce. Občanským soudním řádem jí byly svěřeny určité správní úkoly, a funguje tedy jako veřejnoprávní orgán, především v oblasti disciplinárních sankcí.

Cílem komory při řízení profese advokáta, je zaručit klientům advokátů kvalitní služby právní podpory a poradenství. Podle občanského soudního řádu musí členové komory dodržovat profesní etické normy a při výkonu svého povolání podléhají řízení a dozoru advokátní komory a ministru spravedlnosti. Advokáti podléhají dozoru disciplinární rady advokátní komory. Pokud advokát podle zjištění disciplinární rady poruší kodex chování advokátní komory, může mu tato rada uložit příslušnou disciplinární sankci.

Právní databáze

Další informace jsou k dispozici na internetových stránkách Švédské advokátní komory.

Komerční právníci / právní poradci

Právní zástupci nemusí být advokáty. Soudních řízení se však mohou účastnit pouze, pokud souhlasí daný soud. V zásadě však mohou jako obhájci vystupovat pouze advokáti.

Notáři

Organizace

Kromě **notáře** (*notarius publicus*, viz níže), neexistuje ve Švédsku žádný zvláštní notářský úřad tohoto druhu.

Notář je osoba jmenovaná krajským správním úřadem (*länsstyrelsen*). Notář musí mít vzdělání v oboru právo, musí umět švédsky a musí splňovat další požadavky.

Úloha a povinnosti

Právní databáze

Neexistuje žádný adresář a/nebo internetové stránky věnované tomuto povolání, které by byly k dispozici veřejnosti.

Více informací o notářích lze však získat na některých internetových stránkách krajských správních úřadů.

Úkolem notáře je pomáhat veřejnosti v různých záležitostech, jako například:

ověřovat podpisy, kopie, překlady a jiné údaje o obsahu dokumentů,

v určitých případech vystupovat u soudu jako svědek,

dohlížet na losování,

provádět jiný dozor či přezkum a vypracovávat na základě toho prohlášení o svých závěrech,

přijímat prohlášení o okolnostech právní nebo ekonomické povahy a doručovat tato prohlášení třetím stranám,

stvrzovat, že určitá instituce či osoba jsou oprávněny činit různá opatření,

vydávat osvědčení podle Haagské úmluvy ze dne 5. října 1961 o zrušení požadavku ověřování cizích veřejných listin (o apostilaci).

Právní databáze

Neexistuje žádný adresář a/nebo internetové stránky věnované tomuto povolání, které by byly k dispozici veřejnosti.

Více informací o notářích lze však získat na některých internetových stránkách krajských správních úřadů.

Ostatní právnická povolání

Švédský donucovací orgán (*Kronofogdemyndigheten*) odpovídá za výkon pohledávek a jiných povinností. **Exekutoři** (*kronofogde*) patří mezi jeho zaměstnance. Jejich úkolem je například zajistit, že výkon rozhodnutí probíhá v souladu s právními předpisy. Ve Švédsku lze získat kvalifikaci exekutora. Každý uchazeč o tuto profesi musí být švédským občanem, mít vysokoškolské právnické nebo obdobné vzdělání a být kvalifikovaným soudním tajemníkem (notarie). Kvalifikaci soudního tajemníka lze také nahradit konkrétně stanovenou stáží nebo osvobozujícím postupem.

Poslední aktualizace: 09/11/2020

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.